Emekçinin Güncesi

BÜYÜK DALGA

Ağustos 2004 * Sayı 3 * Fiyatı 1.000.000 TL

TOPYEKÜN SALDIRIYA KARŞI
TOPYEKÜN DİRENİŞ!

Üçüncü sayımızla merhaba!

Bir önceki sayımızdan bu sayımıza kadar geçen zaman dilimi içerisinde, birbirini takip eden facialara tanık olduk. Hızlandırılmış tren kazasının ardından daha bir ay bile geçmemişken, "hızlandırılmamış" iki ayrı kaza daha gerçekleşti. Onlarca insanımızın yaşamına malolan bu kazaların ardından hükümet yetkililerinin yaptıkları açıklamalar, kazaların gerçek nedenlerini ve kendi sorumluluklarını gizleme çabasının göstergeleri oldular. *"Kem gözlerin nazarı", "takdir-i ilahi", "makinist hatası"* gibi söylemlerle, yaşanan kazaların gerçek nedenleri perdelenmeye çalışılıyordu. Ancak ardı ardına gelen kazalar, nedenleri yalnızca olay anındaki 'nedenlere' indirgeyen kısır tartışmalar kadar, Türkiye'nin ulaşım politikasının ve tercihlerinin tartışılmasına da kaynaklık etti. Kazaların böylesine birbirini takip etmesi, en nihayetinde hükümet ve TCDD yetkililerini de itiraflara zorlamış bulunmaktadır. Son olarak Yakup Kadri ekspresinin raydan çıkmasının ardından Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğü'nün yaptığı açıklama, kazanın gerçek nedenlerine ilişkin itirafları da içeriyordu. Genel Müdürlüğün açıklamasında *"Demiryollarına 1946 sonrasındaki Cumhuriyet hükümetleri tarafından yeterince önem verilmediği, yatırım yapılmadığı doğrudur. Bilinmelidir ki, bir ülkede demiryollarının gelişmesi, bu ulaşım sisteminin devlet politikası olmasına bağlıdır."* denilmektedir.

Yaşanan kazalar ne kadar acı ve üzücü olsa da, Türkiye'nin ulaşım politikası ve tercihlerinin tartışılır hale gelmesine vesile olmuştur. Elinizdeki sayıda, yaşanan kazaların gerçek nedenlerine ilişkin bir yazımız bulunmaktadır.

***

Önümüzdeki sonbahar aylarında ülkemiz işçi ve emekçilerini tarihin en kapsamlı saldırıları bekliyor. AKP hükümeti tek başına "iktidar!" olmanın ve sermaye çevrelerinin geniş desteğini arkasına almış olmanın verdiği güçle, yeni yasama yılını, kendisinden önceki tüm hükümetleri kat be kat aşan bir saldırı paketiyle açmayı düşünüyor. Kuşkusuz o bu gücünü asıl olarak biz emekçilerin örgütsüzlüğüne ve suskunluğuna borçlu.

Önümüzdeki sonbahar aylarında, veto edilen tasfiye yasalarından personel rejimi yasasına, sosyal güvenliğin tasfiyesinden sefalet zamlarının dayatılmasına, emeklilik maaşlarının vergilendirilmesinden maliyenin yeniden yapılanmasına kadar bir dizi saldırı programı bizleri bekliyor. Bu saldırıların önüne geçebilmek ise, özellikle de biz kamu emekçilerinin göstereceği tepkinin düzeyine bağlı. Bu topyekün saldırı dalgasını kırmanın, topyekün bir mücadeleye yönelmekten başka yolu bulunmuyor. Elinizdeki sayıda önümüzdeki dönem karşımıza gelecek saldırı planları konusunda bir dizi yazı bulacaksınız.

Geçen sayımızda, maliyede yeniden yapılanma konusunun bu sayıda ele alınacağını vaat etmiştik. Elinizdeki sayıda bu konuyla ilgili bir yazımız bulunuyor. Söz konusu yazı, Gelir İdaresinin Yapılanması adı altındaki projeyi genel amaçları üzerinden ele alıyor.

***

Üzülerek belirtmeliyiz ki, ***Emekçinin Güncesi*** bu sayıdan itibaren siyah beyaz çıkacak okurun karşısına. Bugüne kadar iki sayı ile kamu reformu konusundaki, ücret talep etmeden dağıttığımız bir broşür yayınladık. Fakat tümünde de önemli bir mali açıkla karşılaştık. Bunun sonucu olarak dergimizi yayına hazırlayan birkaç arkadaşımızın sırtına önemli bir mali yük bindi. Kuşkusuz bu sorunun izin döneminin kapanması ile birlikte, siz okurlarımızın da desteğiyle aşılacağına inanıyoruz.

Hiç şüphesiz mali sorun işin bir yanıdır ve belki de en kolay çözülecek yanıdır. Bu açıdan da, ***Emekçinin Güncesi***'ni mali olarak desteklemek tek başına yeterli değildir. ***Emekçinin Güncesi***'nin, okurlarımızın daha yaygın dağıtımına yardımcı olmaları kadar ve ondan da çok, işyerlerinde yaşanan gelişmelerden haberdar edilmeye, eleştiri-öneri-yazı vb. ile beslenmeye ihtiyacı var. İşyerlerinden gelecek haberler, yazı ve öneriler, ***Emekçinin Güncesi***'nin nefes borularıdır. Bu borular tıkandığında ***Emekçinin Güncesi***, kendisinden beklenen işlevi göremeyecektir.

Emekçinin Güncesi'nin yaşanan gelişmelerden haberdar edilmesi, bizler arasındaki dayanışmayı geliştirmek bakımından da önem taşımaktadır. Bir önceki sayımızın dağıtımı sırasında Anadolu Kurumlar V.D.'nde çalışan bir arkadaşımıza disiplin cezası verildiği öğrenilmiş, tarafımızca hukuksal yardım yapılarak cezaya "usul yönünden" itiraz edilmiş, yapılan itiraz sonucunda arkadaşımızın cezası kaldırılmıştır.

Bir sonraki sayımızda buluşmak dileğiyle,

Hoşçakalın!

TOPYEKÛN SALDIRIYA KARŞI TOPYEKÛN DİRENİŞ!

Sonbahar aylarında ülkemiz işçi ve emekçilerini, kapsamlı bir saldırı dalgası bekliyor. Bu kapsamlı saldırı dalgasının bir ayağında, veto edilen kamunun tasfiyesine dönük saldırı yasalarının mecliste yeniden görüşülmesi var. Bu saldırıların ikinci ayağını ise, kamu reformunun devamı niteliğindeki Personel Rejimi Yasası oluşturuyor. Saldırı yasalarının üçüncü ayağında ise sosyal güvenliğin tasfiyesi bulunuyor. 15 Eylül'den itibaren 2005 yılı toplu görüşmeleri de başlıyor. Gerek IMF'den, gerekse de hükümetten gelen açıklamalar, bir kez daha bizlere sefalet artışlarının dayatılacağını gösteriyor. Bunların dışında, tek tek sektörlere dönük bir dizi saldırı planı da sonbahar aylarında hayata geçirilecek. Gelir İdaresinin Yeniden Yapılandırılması, Sağlıkta Dönüşüm Projesi, emekli maaşlarının vergilendirilmesi vb.

Ülkemiz işçi ve emekçilerine dönük bu kapsamlı saldırı dalgasının özünü, uluslararası ve yerli tekelci sermayenin pazar ihtiyacının karşılanması, özelleştirme oluşturuyor. Bu saldırı yasaları ile sermaye sınıfının kârlarının büyütülmesi ve insan yaşamına ait her şeyin piyasanın unsuru haline getirilmesi amaçlanıyor.

Sosyal yıkım yasaları kölelik dayatıyor

Sermaye hükümeti, tasfiye yasaları ile bir yandan eğitimden sağlığa kadar tüm kamusal haklarımızı piyasalaştırırken, diğer yandan da bizleri piyasaya uyarlanmış kölece çalışma koşullarına mahkum etmek istemektedir. Bir avuç tekelci sermayenin pazar ve sömürü alanları ihtiyacı uğruna, milyonlarca işçi ve emekçinin tarihsel kazanımları gaspediliyor. Tasfiye yasaları ile hem eğitim, sağlık, sosyal güvenlik gibi geniş emekçi kesimlerin yararlandığı haklar sermayenin sofrasına sunuluyor, hem de milyonlarca kamu emekçisi sözleşmeli köle durumuna getiriliyor.

TBMM'de onaylanan tasfiye yasaları Cumhurbaşkanı tarafından geri iade edildi. Ne var ki, yasaların geri iade edilmiş olması, bizler için herhangi bir güvence oluşturmuyor. Meclisin açılması ile birlikte hükümet, saldırı yasalarını hızla tekrar onaylayarak yürürlüğe sokacak.

Kamu reformu, sermaye sınıfının işçi ve emekçilere dönük tarihsel saldırısının adıdır. Bu saldırı yasaları hayata geçerse, sağlık ve eğitim başta olmak üzere tüm kamusal haklarımız bir avuç asalağın sofrasına sunulacak. Böylece kamu hizmetleri özelleştirilip milyonlarca işçi ve emekçi kamu hizmetlerinden mahrum bırakılırken, bu bir avuç asalağın kasası şişecek. Bu yasalar hayat bulursa, hizmetlerden paramız kadar yararlanabileceğiz. Okı hastaneler ve tüm kurumlar, birer ticarethaneye dönüştürülecek. Biz kamu emekçileri hem bu ticarethanelerin müşterileri ve hem de bu ticarethanelerde çalışan sözleşmeli köleler haline geleceğiz.

Saldırılara karşı birleşik mücadele!

Sermaye sınıfı, tek başlı bir hükümetin varlığını tarihsel bir fırsat olarak görüyor. Ne var ki, sermayenin böylesine kapsamlı bir saldırıya yönelmesinde esas belirleyici olan, ülkemiz işçi ve emekçi hareketinin zayıflığıdır. Ülkemiz emek hareketi, belki de tarihinin en zayıf noktasında bulunuyor. Sermaye iktidarı, biz işçi ve emekçilerin bu örgütsüzlüğünden cesaret alıyor. Bizlerin bu örgütsüzlüğünün gerisinde ise en temel örgütlerimiz olan sendikalarımızın, bürokratik-uzlaşmacı anlayışların denetimine girmiş olması bulunuyor. Hatta kendilerini sendika olarak tanımlayan bazıları, doğrudan hükümetlerin ve sermayenin güdümünde bulunuyor.

Daha düne kadar "memura grev hakkı mı olurmuş?" diyen ve kamu emekçilerinin bir dizi eyleminde kırıcılık yapan anlayışlar, bugün kendilerine sendika adı vererek, aynı misyonlarına "sendika" ismi altında devam etmektedirler. Basına yaptıkları açıklamalar bir yana, bu sendikaların fiili bir mücadeleye yönelmeyecekleri çok açık. Geriye ise KESK ve KESK'e bağlı sendikalar kalıyor. Ne var ki, KESK'de de hakim sendikal anlayışlar son yıllarda uzlaşmacı-görüşmeci bir çizgiyi egemen kılmışlardır. Kamu emekçileri hareketinde temel bir rol oynayan KESK, bugün saldırılar karşısında bütünlüklü bir mücadele programından yoksun bulunuyor.

Fakat bilmeliyiz ki, bürokratik bir sendikal çizginin sendikalarımıza hakim hale gelmesinde en büyük sorumluluk biz kamu emekçilerinindir. **Sendikalar karşısında ilgisiz kalmak, içinde bulunduğumuz sendikalarda etliye sütlüye karışmamak ve üye olmakla yetinmek sendikalarımızı bürokratik-uzlaşmacı anlayışlara açık hale getirmiştir. Bugün bir sendikada örgütlü olalım ya da olmayalım, en temel görevimiz taban basıncını örgütleyerek sendikalarımızı harekete geçirmektir. Bunu başarabildiğimiz ölçüde, en "güdümlü" sendikaların bile önümüze düşüp mücadeleye katılmaktan başka şansı bulunmuyor.**

Sermayenin topyekün saldırıları ancak yine topyekün bir mücadele ile püskürtülebilir. Bu saldırılar hiçbir sendika ayrımı yapmadan tümümüze yönelmiştir. Bu nedenle de bizler, hangi sendikada bulunursak bulunalım, tabanda birleşmek ve işyerlerimizden hareketle eylemli tepkimizi örgütlemek zorundayız. Diğer yandan, hangi sendika tarafından alınırsa alınsın tüm eylem kararlarına aktif olarak katılmalı, tüm çabamızı bir genel grevin örgütlenmesine yoğunlaştırmalıyız.

Kamu emekçilerine kölelik dayatması

Personel Rejimi Yasa Tasarısı

Kamusal hizmet alanının tasfiyesine dönük saldırı yasalarının bir parçası durumunda olan Personel Rejimi Yasa Tasarısı'nın belli başlı hedefleri kamuoyuna yansımaya başladı. Bir yılı aşkın bir zamandır hazırlıkları sürdürülen yeni tasarı, bugüne kadar gizli tutuluyor ve kamuoyuna sunulmuyordu. Bu tasarı hala gizli tutuluyor. Çünkü tasarı ile kamu emekçilerinin mevcut kazanılmış hakları ve iş güvencesi ortadan kaldırılıyor. Fakat kamuoyundan gizlenen tasarının belli başlı maddeleri basına sızmış bulunuyor.

Personel Rejimi Yasa Tasarısı'nın öncelikli hedefi, kamu hizmet kurumlarının özelleştirmeye hazırlanmasıdır. Bunun nasıl yapılacağını ise kısaca şöyle özetleyebiliriz. Öncelikle kamu reformu yasaları ile merkezi idarenin görevleri arasında sayılan sağlık başta olmak üzere bir dizi hizmet kurumu yerel yönetimlere devrediliyor. Kamu Yönetimi Temel Kanunu'nda hizmet verme işinin özel sektöre devredilebileceği hükmü bulunuyor, yerel yönetimler yasalarında da benzer hükümler yer alıyor. Böylece hem merkezi idarenin ve hem de yerel yönetimlerin elinde bulunan hizmet kurumları özelleştirilebilecek. Fakat özelleştirilen kurumlarda devlet memuru çalıştırılamayacağı için, kamu emekçilerinin iş güvencelerinin kaldırılması gerekiyor. Bu yapıldığında, hem özele devredilen kurumlarda, hem de devredilmeyen kurumlarda işten atma yoluna gidilebilecek. İşte bu amaçlara bağlı olarak Personel Rejimi Tasarısı ile öncelikle kamu emekçilerinin iş güvencesi kaldırılıyor ve 1,5 milyon emekçi sözleşmeli personel durumuna getiriliyor.

Kitlesel işten atmalar kapıda!

Personel Rejimi Tasarısı ile mevcut 11 hizmet sınıfı kaldırılmakta ve memur tanımlaması daraltılarak devlet adına doğrudan erk kullanan üst düzey bürokratlar, askerler, hakim ve savcılar ile emniyet mensupları dışında kalan kamu emekçilerinin büyük çoğunluğu ünvanlarına göre sözleşmeli personel durumuna getirilmektedir. Tasarı yasalaştığında 1 ila 3 yıllık olarak düzenlenmiş sözleşmeler önümüze konacak. Herkes sözleşmeyi imzalayıp imzalamamakta serbest tutulacak! İmzalayanlar sözleşmeli personel olarak işlerine devam edecekler, imzalamayanlar ise kanunla iş güvenceleri ellerinden alındıkları için kapı önüne konacaklar! Diğer yandan yeni yasal düzenlemelerle kamu kurumlarının özelleştirilmesinin önü açıldığı için özelleştirilen kurumlarda ortaya çıkacak "fazla istihdam" işten atmalar yoluyla ortadan kaldırılacak. Kuşkusuz özelleştirme hem örneğin bir hastanenin tümden özel şirketlere devredilmesi biçiminde olabileceği gibi, hem de kimi hizmet yükümlülüklerinin taşerona devredilmesi biçiminde olabilecek. Örneğin vergi dairelerinin tahsilat yükümlülüğü bankalara, beyan kabul işi ise internet şirketlerine verilebilecek. Böylece ortaya çıkan "fazla istihdam", işten atmalarla ortadan kaldırılacak. Diğer yandan işten atmalar için bunlara da gerek bulunmuyor. Performans düşüklüğü, amirine karşı itaatsizlik, sendikal çalışmalar, daha düşük ücretle personel çalıştırma ihtiyacı vb. herhangi bir nedenle işten atmalar ve sözleşme yenilememeler gerçekleştirilebilecek. Kısacası personel rejimi yasası ile önümüzdeki yıllarda kitlesel işten atmalar gündeme gelecek.

Kölece çalışma yasalaştırılıyor!

Kamu reformu yasaları ile kölece çalışma biçimleri de yasalaştırılıyor. Geçici, part-time, sözleşmeli çalışma biçimleri ile birlikte performansa bağlı ücret, norm kadro ve diğer esnek çalışma biçimleri de çalışma yaşamına girdiriliyor. Böylece aynı kurumda farklı türden iş sözleşmeleri ile rekabete dayalı çalışma sistemleri bulunacağı için, emekçilerin örgütlenmesinin de önüne geçilmek isteniyor. Bu çalışma biçimleri işletmenin kârlılığını eksen almakta, bu açıdan da bir emekçinin tüm fiziksel ve düşünsel yeteneklerinin kapsamlı bir biçimde sömürülmesini amaçlamaktadır. Performansa bağlı ücret sistemi ile hem farklı ücretler ile çalışanların bölünmesi, ve hem de daha fazla ücret mantığı ile çalışanların kendi aralarında rekabete koşulmaları hedeflenmektedir. Hiç şüphesiz performans ölçümü yapılan işe değil, işletmeye

getirdiği kâra göre değerlendirilecektir. Bu çalışma sistemleri ile çalışanlar arasında rekabetin körüklenmesinin beraberinde, daha az sayıda çalışanla daha çok işin yapılması ve kârlılık artarken işgücü maliyetinin düşürülmesi de amaçların içerisinde yer almaktadır. Kısacası personel rejimi ile yalnızca iş güvencesi ortadan kaldırılmıyor, çalışma yaşamımız ortaçağ kurallarına mahkum ediliyor.

Servis hakkımıza da göz dikildi!

Personel Rejimi Yasa Tasarısı henüz kesinleşmiş bir tasarı değil. Fakat basına yansıdığı kadarıyla tasarı 60 civarında maddeden oluşuyor. Tasarıda "uyum düzenlemeleri" başlığı altında hangi yasalarda ne türden değişikliklerin yapılacağı sıralanıyor. Bu bölümde "ulaşım servislerinin maliyetinin kullanan personele yansıtılması" ifadesine yer verilirken, maliyetin tam olarak tespit edilememesi halinde personelden toplu taşıma bedeli alınması isteniyor. Kısacası personel rejimi ile servis ücretlerinin kamu emekçilerinin sırtına yıkılması isteniyor.

Köleliğe izin vermemek için; Tek çözüm yolu GENEL GREV GENEL DİRENİŞ!

Meclisin açılması ile birlikte kamu reformu yasaları ile birlikte personel rejimi tasarısı da meclis gündemine gelecek. Fakat, bu yasaların geçip geçmemesi biz kamu emekçilerinin göstereceği tepkinin düzeyine bağlı. Bu saldırı yasalarının ancak kesintisiz, dişe diş bir mücadeleyle püskürtülebileceği bilinmelidir. İş güvencemizin kaldırılmasına, sözleşmeli, part-time, geçici çalışma biçimlerine, esnek çalışma uygulamalarına ve mevcut kazanımlarımızın gaspedilmesine dur demek için tek çözüm yolumuz ise genel grev genel direniştir. Genel grevi örgütlemek için bugünden hazırlanmalı, sendikalarımıza basınç uygulamalı, işyeri eksenli eylemler, basın açıklamaları, mitingler vb. eylem biçimleriyle genel grevin zemini döşenmelidir.

Sözleşmeli olarak çalıştırılacak ünvanlar

Henüz kesin biçimi verilmeyen Personel Rejimi Yasa Tasarısı ile mevcut 11 hizmet sınıfı kaldırılarak, kamu emekçileri ünvanlarına göre sözleşmeli personel haline getiriliyor. Sözleşmeli personel olarak çalıştırılacak ve 12 grup halinde düzenlenen ünvanlar şunlar:

1. GRUP- Baştabip, klinik şefi

2. GRUP- Adli Tıp İhtisas dairesi uzmanı, başasistan, başmühendis, baştabip yardımcısı, devlet sanatçısı, klinik şef yardımcısı, uzman tabip.

3. GRUP- Asistan tabip, müşavir avukat, müşavir hazine avukatı, pratisyen tabip, tıpta uzmanlık tüzüğüne göre uzmanlık belgesi alanlar ile uzmanlık unvanını doktor aşaması ile kazanmış olanlar.

4. GRUP- Avukat, bölge plancısı, deniz trafik klavuzu ve yardımcısı, diş tabibi, eczacı, hava trafik kontrolörü, hazine avukatı, laboratuvar şefi, mimar, mühendis, pilot, sanatçı, şehir plancısı, veteriner.

5. GRUP- Antropolog, arkeolog, astronom, biolog, çocuk gelişimcisi, din hizmetleri uzmanı, diyetisyen, ekonomist, film yapımcısı, fizikoterapist, fizyoterapist, hidrobiyolog, hidrolog, istatistikçi, jeofizikçi, jeolog, kimyager, matematikçi, öğretmen, paleontolog, pedagog, psikolog, radyoterapist, sistem analisti, sivil savunma uzmanı, vaiz, zoolog.

6. GRUP- Aktüer, başuzman, dışişleri bölge uzmanı, dışişleri yabancı dil uzmanı, finansman uzmanı, gemi sörvey kurulu uzmanı, kaptan kütüphaneci, odyolog, teknik ressam, topograf.

7. GRUP- Bölge amiri, çevirici, din görevlisi, din işleri yüksek kurulu uzmanı, gümrük bölge amiri, imam-hatip, imam, itfaiye amiri, koruma ve güvenlik görevlisi amiri, kuran kursu öğreticisi, murakıp, musahhih, müezzin-kayyım, mütercim, raportör, sanat uygulatıcısı, tercüman, zabıta amiri.

8. GRUP- Gümrük kısım amiri, itfaiye başçavuşu, kısım amiri, zabıta başkomiseri.

9. GRUP- Amir, başhemşire, dalgıç, dekoratör, denetleme memuru, desinatör, eksper, gümrük memuru, infaz ve koruma başmemuru, itfaiye çavuşu, koruma ve güvinlik görevlisi şefi, muhasebeci, sağlık teknikeri, sosyolog, spiker, şef, tekniker, uçak elektronikçisi, uzman (diğer gruplarda sayılmayanlar), yöneylemci, zabıta komiseri.

10. GRUP- AIS memuru, amir yardımcısı, antrenör, çocuk eğitimcisi, deniz teknoloğu, dispeç, ebe, enformasyon memuru, FIC memuru, hemşire, icra memuru, itfaiye onbaşısı, kameraman, kartograf, kurgucu, laborant, makinist, muhasebeci yardımcısı, mutemet, ölçü ve ayar memuru, prospektör, repartitör, ressam, restoratör, sağlık memuru, sahne uygulatıcısı, sayman yardımcısı, senarist, şeftren, teknisyen, telsizci, veznedar, zabıta komiser yardımcısı.

11. GRUP- Adli memur, akardör, ambar memuru, animatör, anketör, apron memuru, arşivci, bandocu, bilgi işlem operatörü, daktilograf, ev ekonomisti, fotoğrafçı, gardfren, gemi adamı, grafiker, hostes, ışıkçı, idari memur, istidlalci, itfaiye personeli, kasiyer, katip, kolcu, kondüktör, konstrüktör, koruma ve güvenlik görevlisi, zabıta, makasçı, makinist yardımcısı, manevracı, observer, orman muhafaza memuru, puantör, rasatçı, redaktör, tahsildar.

12. GRUP- Aşçı, ateşçi, bahçıvan, bakıcı, barmen, bekçi, berber, postacı, garson, gassal, hastabakıcı, hayvan bakıcısı, hizmetli, iş makine sürücüsü, jaloncu, kaloriferci, kasap, koruyucu, masör, mübaşir, operatör, rasatçı yardımcısı, sağlık teknisyen yardımcısı, şoför.

Sosyal güvenlikte tasfiye planı

SOSYAL GÜVENLİK REFORMU

Sosyal güvenlik alanı, sermayenin ağzını sulandıran alanların başında geliyor. Sosyal güvenlik sisteminin tasfiyesi, sermaye sınıfı açısından devasa bir pazar ve kâr alanının yaratılması anlamına geliyor. Gelmiş geçmiş tüm hükümetler, orasından burasından kırparak sosyal güvenlik sistemine darbe indiriyordu. Sosyal güvenliğin tasfiyesi yönünde atılan her adım, özel sigorta ve emeklilik şirketlerinin sofrasına sunulan lokmaların büyümesine yol açıyordu. AKP hükümeti ise öncekileri aratacak hızlı adımlarla hem sosyal güvenliği ve hem de tüm kamu hizmet alanını bir bütün olarak piyasalaştırmaya yönelmiş bulunuyor.

AKP hükümeti alışılageldiği gibi her adımını 'reform', 'dönüşüm', 'devrim' gibi söylemlerin arkasına gizliyor. Sosyal güvenliğin tasfiyesine dönük adımlarını da 'sosyal güvenlik reformu' olarak nitelendiriyor. AKP olur olmadık bu türden yakıştırmalarla, attığı adımların gerçek amaçlarını gizlemeye, işçi ve emekçilerde olumlu yönde beklentiler yaratmaya çalışıyor. Fakat 'reform' gibi nitelendirmelerle ne kadar gizlenmeye çalışılırsa çalışılsın, bizzat kendi söylemleri bile gerçek amaç ve niyetleri gün yüzüne çıkartıyor.

Sosyal Güvenlik nasıl tasfiye edilecek?

Temmuz ayı sonlarında Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Murat Başesgioğlu başkanlığında yapılan Sosyal Güvenlik Yüksek Danışma Kurulu toplantısında ileri sürülen iddialar, sosyal güvenlik sisteminin nasıl tasfiye edileceğinin de ipuçlarını vermektedir. Öncelikle belirtmeliyiz ki, SGY Danışma Kurulu toplantısı, IMF'nin 7. Gözden Geçirme Raporu ve IMF İcra Direktörleri toplantısının sonrasında toplanmıştı. IMF sosyal güvenlik sistemini hedef almış, emekli maaşlarının yüksek, emeklilik yaşının ise düşük olduğunu ileri sürmüştü. IMF'nin sosyal güvenliğin tasfiyesi yönündeki direktifleri doğrultusunda harekete geçen hükümet ise, uzun yıllardır planları yapılan sosyal güvenliğin tasfiyesi doğrultusunda bir yasa tasarısı oluşturma çalışmalarına başladı. SGY Danışma Kurulu toplantısında Başesgioğlu sosyal güvenlik sistemini kötüleyerek bir reform ihtiyacı olduğunu söyledi. Toplantıda katılımcılara "Sosyal Güvenlik Sistemimizde Reform Önerisi" başlıklı bir rapor sunuldu. Başesgioğlu konuşmasında Mezarda Emeklilik Yasası'na gönderme yaparak "1999 yılında yapılan reforma rağmen yeni düzenlemeler ihtiyacı devam etmektedir" dedi. Peki "reform" olarak ne yapılmıştı 1999'da? Emeklilik yaşı kadınlarda 58'e, erkeklerde ise 60'a çıkarılmıştı! Yani bakan diyor ki, bu yeterli değil! Öyleyse, emeklilik yaşı yükseltilmeli! Toplantıda konuşan Sosyal Güvenlik Kurum Başkanı Tuncay Teksöz ise sanki IMF raporundan okuyormuşçasına "emekli maaşlarının yüksek olduğunu, bu nedenle de herkesin erken emekli olmak istediğini, emeklilik yaşının düşük olduğunu, emekli olduktan sonra insanların Avrupa ülkelerine göre daha uzun süre maaş aldığını" söyledi. Hükümet sözcüleri bunlar dışında sosyal güvenlik sisteminin finansman açığı olduğunu, Genel Sağlık Sigortası (GSS)'na geçilmesi gerektiğini, tek bir emeklilik programı istediklerini vb. söylediler. Tüm bu söylemler, neyi amaçladıklarını ortaya koyuyor.

Hükümetin sosyal güvenlik reformu adı altında sunduğu tasfiye planı şunları hedefliyor : 1- Emeklilik ve sağlık sigortası için ayrı ayrı prim ödenecek, emeklilik primi yüzde 12,5 olacak. Şu an çalışanlardan her ikisi için toplam yüzde 14 prim alınıyor. 2- Genel Sağlık Sigortası (GSS) uygulamasına geçilecek, GSS yalnızca asgari sağlık ihtiyaçlarını karşılayacak, sigorta kapsamı dışındaki hizmetlerden yararlanmak için ayrıca ücret ya da prim ödenecek 3- Devletin yoksullar için ödediği prim iki yıl sonunda kesilecek, prim ödemeyenler hiçbir şekilde tedavi edilmeyecek 4- Emeklilik yaşı, 2005 yılından itibaren ilk kez sigortalı olacaklar için kademeli olarak artırılacak 5- Prim ödeme gün sayısı artacak 6- 2015 yılına kadar emeklilik sisteminde geçirilen her yıl için yüzde 1.6 oranında maaş bağlanacak 7- GSS'den kız ve erkek çocukların yararlanma süresi, eğitim koşuluna bağlı olarak 25 yaşla sınırlandırılacak.

Yalanlar ve gerçekler

IMF ve hükümet, Türkiye'de emeklilik yaşının düşük, emeklilik maaş ödeme süresinin uzun olduğunu iddia ediyor. **YALAN!** 1999 yılında emeklilik yaşı kademeli olarak erkeklerde 60, kadınlarda 58'e çıkartıldı. Türkiye'de 60 yaşın üzerindeki nüfus yüzde 7'lik bir dilimi oluşturuyor. OECD ülkelerinde bu oran %20. Türkiye'de ortalama ömür 70 yılı bulmuyor. Hükümet emeklilik yaşını 70'e dayamayı düşünüyor, yani tabutta emeklilik sistemi getirmek istiyor!

Hükümet emekli maaşlarının yüksek olduğunu ve bu nedenle de insanların erken emekli olduklarını iddia ediyor. **YALAN!** Yakın zamanda, özelleştirilecek kamu kuruluşlarında işçileri erken emekli etmek için ne düzenlemeler yaptınız da, ne vaatler verdiniz de, yine de fazla itibar eden olmadı! Bugün sadece maliye işkolunda bile yaşı başı geçmiş insanların emekli olmamalarının tek nedeni emekli maaşlarının düşüklüğü.

Hükümet sosyal güvenlik sisteminin finansman açığı olduğunu ve sistemin devamının zorlaştığını iddia ediyor! **DOĞRU!** Çünkü Türkiye'de 1974 yılında yüzde 74 olan

işgücüne katılma oranı bugün yalnızca yüzde 45! İşgücüne katılım oranı sigortalı işçi sayısına göre ölçülüyor. Yani ülkemizde çalışanların yarısından fazlası sigortasız çalıştırılıyor. Bunlar yetmezmiş gibi, işverenler hem işçilerden kestikleri primleri ve hem de kendi ödemesi gereken primleri büyük oranda ödemeyip, cebe indiriyor. Ondan sonra gelsin aflar, gelsin teşvikler vb. Diğer yandan, geçtiğimiz günlerde ortaya çıkan bir olay SSK'nın ilaç alımlarında ne kadar zarara uğrutıldığını da açığa çıkardı! Hükümet bu finansman açığını, kaçak ekonominin önüne geçmek ve işverenlerden prim borçlarını tahsil etmek yerine, işçilerden, kamu çalışanlarından ve emeklilerden çıkarmaya çalışıyor!

Hükümet, emeklilik ve sağlık hizmetlerini birbirinden ayırarak, her ikisi için ayrı ayrı prim almayı amaçlıyor. Böylece özel emeklilik ve özel sağlık sigortası şirketlerine ayrı ayrı pazar açmayı da hesaplıyor. Hükümet GSS ile yalnızca asgari sağlık hizmetlerini sigorta kapsamına almak isterken, belirlenmiş hizmetler dışındaki sağlık hizmetleri için ayrıca prim ödemeyi ya da bu hizmetlerden ücret karşılığında yararlanmayı dayatıyor. Böylece sigorta kapsamını daraltıyor ve özel hastanelere pazar açıyor! Yani "herkesten gücüne göre vergi" ilkesini "güçlü"den az "güçsüz"den çok biçiminde uygulayanlar, sağlık hizmetlerinde "herkesin maddi gücü kadar sağlık" ilkesini yerleştiriyor!

İşte "sosyal güvenlik reformu" böylesine kapsamlı bir saldırıyı içeriyor. Kamu reformunun bir parçası durumundaki bu tasfiye planı, yeni yasama döneminde daha da netleşecek ve meclisin gündemine taşınacak. Biz kamu emekçilerine düşen ise, bu kapsamlı saldırılar karşısında tek vücut olup, mücadeleye atılmaktır. Bugünden sonbahar aylarına hazırlanmak, sermayenin saldırılarını püskürtmek ve haklarımızı genişletmek için gücümüzü birleştirmek zorundayız.

*** Parasız sağlık, herkese genel sigorta (sağlık, yaşlılık, ölüm, kaza vb.)**

*** Emekli maaşları insanca yaşamaya yeten bir düzeye çıkartılsın!**

*** Sosyal güvenliğin tasfiyesine hayır!**

Genel Sağlık Sigortası nedir?

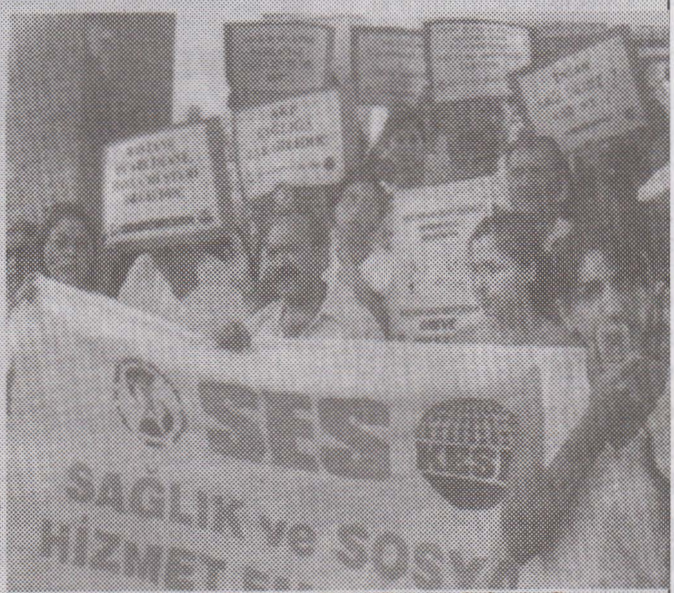
Genel Sağlık Sigortası, Dünya Bankası'nın az gelişmiş ülkelere önerdiği modellerden birini oluşturuyor. Dünya Bankası kredileriyle hazırlanan ve 2003 Haziran'ında ortaya atılan "Sağlık Reformu Projesi" yeniden gündeme getirilmekte ve hükümet tarafından "Sağlıkta Dönüşüm Programı" adı altında sunulmaktadır. Dünya Bankası'nın proje kapsamında sunduğu sözde çözüm önerileri şunlar: 1- Birinci basamak sağlık sisteminin sorunlarının çözümünde Aile Hekimliği Modeli 2-Hastaneler için piyasa ekonomisine uygun idari ve mali özerkliğe sahip Sağlık İşletmeleri 3- Sağlık sektörünün yaşadığı finansman krizinin çözümlenmesi amaçlı Genel Sağlık Sigortası (GSS)

Projenin her üç başlık altında toplamış olduğu modeller özünde sağlık sisteminin piyasalaştırılması ve özelleştirme eksenine oturmaktadır. Biz burada yalnızca kısaca GSS'den bahsedeceğiz. GSS, kısaca bir tür finansman modelidir. Prim esaslı finansman modeli olan GSS ile, sistemin finansman açığı halkın sırtına yıkılmak istenmektedir. GSS kapsamında Temel Teminat Paketi (TTP) ile sınırlandırılmış asgari düzeyde sağlık hizmeti verilmesi taahhüt edilmektedir. Üstelik TTP kapsamındaki hizmetler için ayrıca prim alınacak. TTP kapsamı dışındaki hizmetler için ise ya "tamamlayıcı özel sigorta" kapsamında ayrıca prim ödenecek ya da "cepten ödeme" yolu ile ücret karşılığı bu hizmetlerden yararlanılacaktır.

GSS ile amaçlanan bir başka şey ise, oluşturulacak fonların özel sektöre kaynak olarak aktarılmasıdır. GSS ile sağlık kuruluşları ve hekimlerden sözleşme yolu ile hizmet satın alınacak. Sağlık hizmetlerinin özel kuruluşlardan alınması, beraberinde gereksiz tıbbi teknoloji ve ilaç kullanımını artıracak, koruyucu sağlık hizmetlerinin geri plana atılması ile tedavi edici hizmetler öne çıkacak. Böylece "hastalanma oranındaki artış", özel sağlık kuruluşlarının pazarının genişlemesine hizmet edecek.

Hastanelerde adım adım özelleştirme!

Hastanelerde özelleştirme giderek yaygınlaşıyor. İstanbul'da Siyami Ersek ve Şişli Etfal hastanelerinin ardından, Taksim İlkyardım Hastanesi'nde de sağlık hizmetleri görücüye çıktı. İhale yöntemi ile sağlık hizmetlerinin özel sağlık kuruluşlarına devredilmek istenmesine sağlık çalışanları tepki gösteriyor.

İstanbul Tabip Odası, İstanbul Dişhekimleri Odası, KESK'e bağlı Sağlık Emekçeleri Sendikası ve DİSK'e bağlı Devrimci Sağlık İşçileri Sendikası tarafından oluşturulan İstanbul Sağlık Platformu, ihalenin yapılacağı 28 Temmuz'da eylem yaptı. Hasta yakınlarının da katılım sağladığı eylemi, KESK'e bağlı Eğitim-Sen, Tarım Orkam-Sen ve Kültür-Sen üyeleri de katılarak destek verdi. Sağlık çalışanları eylemde yaptıkları basın açıklamasında, sağlık hizmetlerinin özel şirketlere devredilmesine izin vermeyeceklerini bildirdiler. İhale ise 'henüz anlaşılamadığı' gerekçesiyle ertelendi.

Maliyede yeniden yapılanma...
KİMİN İÇİN YAPILANMA?

IMF ve Dünya Bankası'nın dayatmaları sonucunda maliyede de yeni bir yapılanma içerisine girilmiş bulunuyor. Maliyenin yeniden yapılandırılması, kamu idaresinin ve devletin yeniden yapılandırılması adı altında yürütülen tasfiye yasalarının dışında değil. Tersine, söz konusu yapılanma, Kamu Reformu adı altındaki saldırı yasalarının bir parçasını oluşturuyor. Bugün hemen tüm bakanlıklarda ve hizmet kollarında yeniden yapılanma adı altında değişikliklere gidiliyor. Kamu hizmet sunumunun ve kamu idaresinin piyasa kuralları eksenine oturtulmasını, kamu hizmet kurumlarının tasfiyesini ve özelleştirilmesini, kamu emekçilerinin 'sözleşmeli köle' haline getirilmesini esas alan saldırı yasaları önümüzdeki dönemde yeniden meclis gündemine gelecek. Bu tasfiye yasalarına eşgüdümlü olarak ise birçok hizmet kolunda "yeniden yapılanma"ya gidilmektedir. Sağlıkta dönüşüm projesi, sosyal güvenlik reformu, gelir idaresinin yapılanması vb. bunların başlıcalarını oluşturuyor.

Yapılanma kime hizmet ediyor?

Gelir İdaresinin Yeniden Yapılanması adı altında yürütülen yapılanma ile neyin amaçlandığını görebilmek için öncelikle şu soruyu sormalıyız : yapılanmayı kim istiyor?

Öncelikle belirtilmeli ki, bu yapılanmanın gerisinde IMF ve DB gibi emperyalist mali kuruluşlar bulunuyor. Son on yılda Türkiye'nin iç ve dış borç stoku 86 milyar dolardan, 292 milyar dolara çıkmış bulunuyor. Bu borcun yarısından fazlasını dış borçlar oluşturuyor. Bu durum Türkiye ekonomisini, bir borç ödeme ekonomisi haline dönüştürmüş bulunuyor. Borç ödeme döngüsünün sürüp sürmediği, ülke ekonomisinin tanımlanmasında temel bir veri olarak kullanılıyor. Fakat faiz dışı fazla eksenine oturtulan borç ödeme politikası, bu borçların azalmasını sağlamadığı gibi, iç ve dış borçlar giderek daha da katlanıyor. IMF ve DB gibi emperyalist mali kuruluşlarla girilen borç ilişkisi, bir yandan ülkenin ekonomik bağımlılığını artırırken, diğer yandan da siyasal bağımlılığın da temel kaynakları arasında yer alıyor. Kuşkusuz bu bir tercihtir ve bu tercihin gerisinde de yerli tekellerin çıkarları vardır.

Peki IMF ne istiyor? Borç stokundaki bu artışlar bir yandan emperyalist devletlerin IMF eliyle Türkiye'nin iç ve dış politikasını yönlendirmelerine kaynaklık ederken, bir başka yönden ise borçların geri ödenememesi riskini büyütüyor. İşte IMF bir yandan alacaklarını güvence altına almak isterken, diğer yandan da bizzat bu alacaklarını gerekçe göstererek ülkenin mali politikasını da kendi denetimine almak istemektedir. Maliyede yeniden yapılanma projesi ise bir bütün olarak bu eksene oturuyor.

Tasarının geri çekilmesinin nedenleri

IMF kendi istemleri doğrultusunda maliyede gerçekleştirilecek yeniden yapılanma projesinin Temmuz ayı içerisinde yasalaşmasını dayatıyordu. Fakat hazırlanan "Gelir İdaresi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı", hem IMF'yi ve hem de TÜSİAD'ın başını çektiği sermaye çevrelerini memnun etmeye yetmedi. Bu memnuniyetsizliklere bürokrasiden gelen eleştiriler de eklenince tasarı geri çekildi. Peki sorun neydi? Tasarıya sermaye çevrelerinden yöneltilen eleştirilerin başında "özerkliğin" tam anlamıyla sağlanamamış olması geliyordu. Tasarı bu haliyle "yarı özerk" bir yapılanmayı öngörüyordu. Tasarı Gelir İdaresi Başkanı'nın Maliye Bakanı tarafından ve teşkilat içerisinden atanmasını öngörüyordu. Oysa IMF ve sermaye çevreleri, siyasi iradenin belirleyiciliğinin kaldırılmasını, idari bağımlılığın kaldırılarak başkan atamasının teşkilat dışından da yapılabilmesini istiyorlardı. Diğer yandan taslakta Gelir İdaresi Başkanlığı'na vergi politikasının belirlenmesinde yalnızca öneri sunma yetkisi belirlenerek, esas belirleyicilik yine Bakanlık'ta kalıyordu. Oysa IMF ve sermaye çevreleri, vergi politikasının belirlenmesinin siyasi irade dışında gerçekleşmesini talep ediyorlar.

Peki IMF ve TÜSİAD'ın talep ettikleri "özerkliğin" sonucu ne? Eğer IMF ve TÜSİAD'ın talepleri gerçekleşirse, ülkenin vergi politikası IMF hükümetleri tarafından değil, doğrudan özel sektörlerden de atanabilecek "IMF memurları" niteliği taşıyan teknokratlar tarafından belirlenecek! Eleştirilerin diğer yanında ise vergi denetiminde çok başlılığın devam etmesi var.

Şimdi bu açıklamalardan sonra IMF'nin ve sermaye çevrelerinin neyi amaçladıkları daha açık hale geliyor.

Ülkemizde vergi gelirlerinin yüzde 70'i dolaylı vergilerden oluşuyor. Kalan yüzde 30'un büyük çoğunluğu ise yine işçi ve emekçilerden alınıyor. Sermayeye ise küçük bir vergi dilimi kalıyor. Onu da teşvikler vb. yollarla geri alıyorlar. Maliyenin yeniden yapılanması bu çarpıklığın ortadan kaldırılmasını değil, aksine daha da derinleştirilmesini öngörüyor. IMF ve sermaye çevreleri tarafından belirlenecek vergi politikasının ne kadar "adil" olacağını varın siz düşünün! IMF vergi politikasının oluşturulmasını doğrudan denetimi altına alarak, borç ödemelerinin güvence altına alınmasını, bunun için de işçi ve emekçilerin daha fazla boğazına sarılmayı amaçlıyor. Emeklilik maaşlarının vergilendirilmesini ve düşürülmesini talep etmesi bu niyeti açığa çıkartıyor.

Adım adım tasfiye

Kuşkusuz sermayenin beklentileri yalnızca yukarıda saydıklarımızla sınırlı değil. Onlar aynı zamanda vergi toplama ve denetim yükümlülüğünün kendilerine devredilmesini, yani kendileri için yeni kâr alanları yaratılmasını da talep ediyorlar. Bu amaç TÜSİAD'ın yapılanmaya dönük raporunda Gelir İdaresi'nin "60-70 milyar dolarlık kaynağı, devlete transfer eden dev bir organizasyon" olarak tanımlanmasıyla da açığa çıkıyor. Onlar bir yandan vergi politikasının sözde bağımsız kurullar aracılığıyla belirlenmesini, diğer yandan da kendilerine yeni pazar alanları açılmasını talep ediyorlar. Maliye emekçilerinin önemli bir kısmı maliyede özelleştirmelerin olamayacağı yanılgısını taşıyor. Fakat gerçekte bir pazar ve kâr alanı oluşturan tüm kurumlar özelleştirme kapsamına alınabilirler. Örneğin önümüzdeki dönemde tahsilat birimlerinin kaldırılarak vergi tahsilatının özel finansman kurumları ve bankalara devredileceği, internet üzerinden beyanname alınmasına başlanmasıyla birlikte bu yükümlülüğün de özel şirketlere kaydırılacağını söylemek çok abartılı olmayacaktır. Maliye en çok paranın dolaştığı alandır ve bu nedenle de birilerinin iştahını kabartmaktadır.

Kadrolara ilişkin cetveller nerede?

Bugün geri çekilmiş olan tasarıya ulaşılabiliyor. Ama birkaç eksiğiyle! Tasarının eki niteliğindeki cetvellerden, iptal edilen ve tesis edilen kadrolara ilişkin cetveller tasarının ekinde bulunmuyor! Tasarının içeriğinden kimi kadrolara neler olacağı anlaşılabilirken, en alt personele neler olacağı anlaşılamıyor. Bu ise maliyenin motor gücü olan biz maliye emekçilerinin karşılaşacağı durumun ne olacağını bilinmez hale getiriyor. Fakat Personel Rejimi Yasa Tasarısı ile memur tanımlamasının daraltılarak 1,5 milyon kamu emekçisinin sözleşmeli hale getirilmek istenmesi, maliyenin yeniden yapılandırılmasında da kadro durumlarının personel rejimine uyarlanacağı izlenimi vermektedir. Bu cetvellerin gizlenmesinin gerisinde de, biz çalışanları "huzursuz etmeme" kaygısı olduğuna hiç şüphe yok!

Sahte reform değil, köklü bir dönüşüm şart

Bugün yeniden yapılandırma adı altında yürütülen "reform" çalışması, ülkemiz üzerinde emperyalist tahakkümün güçlendirilmesini, Gelir İdaresi'nin IMF ve yerli tekellerin denetimine verilmesini amaç ediniyor. Bu nedenle de bu bir reform değildir. Yeniden yapılanma adı altındaki bu tasarıya karşı çıkmak herkesten önce biz maliye emekçilerinin görevidir.

Vergi adaletsizliğine son vermeyen, iç ve dış borç ödemelerini durdurmayan, kayıt dışılığa son vermeyen hiçbir açılımın ülkemiz işçi ve emekçileri açısından kıymeti yoktur. Bugün vergi gelirlerinin tamamına yakını işçi ve emekçilerden alınmakta, ülke kaynakları uluslararası ve yerli tekellere akıtılmakta, iç ve dış borç ödemelerinin sürgit devam etmesi için milyonlarca işçi ve emekçinin boğazı sıkılmaktadır. Buna son vermek ise ancak biz işçi ve emekçilerin birleşik mücadelesiyle mümkündür. Gelir adaletsizliğine son vermek kadar, vergi adaletsizliğine son vermek de işçi ve emekçilerin mücadelesiyle olanaklıdır. Biz işçi ve emekçilerin mücadele talepleri ise açık ve nettir. Hükümet ya da IMF tarafından dayatılan hiçbir tasarı bu talepleri karşılayamaz. Kapitalist piyasa düzeninin hizmetçilerinden bunu beklemek büyük bir hata olacaktır.

*** Her türlü dolaylı vergi kaldırılsın! Artan oranlı gelir ve servet vergisi!**

*** Tüm iç ve dış borç ödemeleri durdurulsun!**

*** IMF, DB vb. tüm emperyalist mali kuruluşlarla kölece ilişkilere son verilsin!**

*** Rantiyeye-soyguncuya değil, emekçiye bütçe!**

Kaza değil, raydan çıkmış sömürü düzeninin hızlandırılmış katliamı!

AKP hükümetinin büyük şovlara konu ettiği "hızlandırılmış tren" projesi, geçtiğimiz ay yaşanan tren kazası sonucunda büyük bir gürültüyle çöktü. AKP hükümeti hızlandırılmış tren uygulamasını büyük bir atılım olarak sunuyor ve bu uygulama üzerinden prestij kazanmayı umuyordu. Fakat yaşanan kaza, bu proje ile ortaya çıkacak siyasi rantı AKP hükümetinin kursağında bıraktı. Kazada 38 insanımız yaşamını yitirirken, yüze yakın insan yaralandı.

Kaza değil katliam!

AKP hükümeti, uzmanlardan gelen itirazları hiçe sayarak "hızlandırılmış tren" uygulamasına büyük şovlarla başlamıştı. Öyle ki, uygulamayı eleştirenler ve yaşanabilecek bu türden kazalara önden işaret edenler, garlara asılan afişlerdeki ineğe benzetiliyorlardı. Bu uygulama ile bir ilke imza atılıyor, eşi benzeri görülmemiş bir icat piyasaya sürülüyordu. Dünyanın hiçbir yerinde "hızlandırılmış tren" uygulaması bulunmuyordu. Hızlandırılmış tren, birçok ülkede bulunan "hızlı tren" uygulamasından tümüyle farklıydı. Hızlandırılmış tren uygulamasının özü, bisiklete jet motoru takmak gibi bir şeydi. Fakat hükümet, siyasi rant elde etme sarhoşluğu içinde, uygulamanın hayata geçirilmesinde acele ediyordu. Göz boyama amaçlı rötuşlar bir yana, herhangi bir alt yapı çalışması yapılmadan, "gaz ayarı açılmış" lokomotiflere bağlanan gelinliklerle süslenmiş ihtiyar vagonlar, çürük, bakımsız ve hız artırımına uygun olmayan raylar üzerinde yola koyuldu. Hükümet ve kurum yetkilileri öylesine siyasi rant sarhoşluğu içindeydiler ki, kazadan bir hafta kadar önce kimi uzmanlar tarafından yapılan "seferlerin durdurulması" talebine kulak tıkıyorlar ve hatta makinistlere hız artırma talimatı veriyorlardı.

"Kaza" kavramı, beklenmedik, önceden bilinemeyen bir durumu ifade eder. Oysa "hızlandırılmış tren kazası", beklenmedik bir durum değildi. Bu nedenle de, olabileceği daha önden bilinen ve bilimsel verilerle kanıtlanan bu olay, kaza olarak değil, "bile bile katliam" olarak nitelendirilebilir. Hükümetin kaza sonrasındaki telaşı ve hiddetli açıklamaları da buradan ileri gelmektedir. Daha kaza gecesi delilleri ortadan kaldırma çabası içerisine giren hükümet, bir yandan makinistleri kazanın sorumlusu ilan ederek hapse attırıyor, diğer yandan da "kem gözlerin nazarı" diyerek yine projeyi eleştiren uzmanları hedef gösteriyordu.

Katliamın gerisinde neo-liberal politikalar var

Pamukova kazasının tek sorumlusu AKP hükümeti değil. Gerçek sorumlu AKP'nin de savunageldiği neo-liberal politikalardır.

Raylı sistem, kara ulaşım ve taşımacılığında en ucuz ve güvenilir sistemdir. Bir dönem demiryolları, kapitalistler açısından da temel önem taşıyor, hammadde kaynaklarına ve pazara ulaşımda en önemli taşımacılık sistemi olarak görülüyordu. Öyle ki, modern uygarlığın simgesi olarak görülen demiryolları ile dünyanın dört bir yanındaki zenginlikler tren katarlarına yüklenip emperyalist ülkelere taşınıyordu. Fakat hem klasik sömürgeciliğin çöküşü ve hem de otomotiv sektörünün gelişip yaygınlaşması, kapitalistlerin pazar ihtiyaçlarının değişmesine ve demiryollarının gözden düşmesine neden oldu. Marshall Planı çerçevesinde birçok ülkede olduğu gibi Türkiye'de de karayolu ağırlıklı bir ulaştırma politikasına geçildi.

Türkiye'de demiryollarına verilen önem 1940'lı yıllarda azalmaya başlamış ve demiryolları, uluslararası otomotiv, lastik ve petrol tekellerine ve yerli işbirlikçi sermayeye yeni kâr alanları açma amaçlı politikalara kurban edilmiştir. Başbakan Erdoğan'ın da itiraf ettiği gibi, son elli yıllık dönemde demiryollarına tek bir çivi dahi çakılmadı. Yatırım yapmak bir yana bakım ve onarım atölyeleri, lokomotif fabrikaları kapatılıp küçültüldü. Demiryolu meslek liseleri kaldırıldı. Bunun sonucu, demiryollarının yük taşımadaki payı yüzde 70'lerden yüzde 7'lere, yolcu taşımadaki payı ise yüzde 40'lardan yüzde 4'lere düştü. Demiryollarından esirgenen kaynaklar, kat be kat fazlasıyla karayollarına ve otomotiv-petrol tekellerine aktarıldı. Böylece "komünist işi" olarak nitelendirilen demiryolları, bakımsızlığa ve yatırımsızlığa terk edildi. Son yıllarda ise demiryollarında özelleştirme politikalarına hız verildi.

"Hızlı tren projesi"ne ne oldu?

Aslında Türkiye'de, AKP'nin hızlandırılmış

treninden farklı olarak, bundan tam 28 yıl önce "çift hatlı hızlı tren projesi"ne başlanmıştı. 1976 yılında inşasına başlanan bu proje, AKP'nin birkaç ay süren projesinden farklı olarak, tam 6 yıllık bir çalışmayı içeriyordu. Bu projeye göre, hızlı trene uygun çift hatlı raylar döşenecek ve saatte 250 km. hız yapacak trenlerle Ankara-İstanbul arası 2,5 saate inecekti. Ne var ki bu proje, neo-liberal politikalara ve otomotiv tekellerinin kâr hırsına kurban edilerek inşasına son verildi. Elbette ki, bu projenin ortaya atılması da tümüyle kapitalistlerin pazar ihtiyacı üzerinden şekilleniyordu. 1976 yılında demiryoluna yönelinmesinin gerisinde 1974 petrol krizi ve arkasından gelen döviz darboğazı bulunuyor, aynı dönemde kapitalist dünya ekonomilerinde "petrole bağlı olmayan teknolojilere yönelme" eğilimi beliriyordu. Yani "çift hatlı hızlı tren projesi" de, toplumun ihtiyaçlarını değil, kapitalistlerin pazar ihtiyaçlarını esas alıyordu. Bu projenin terk edilmesinde ise petrol üretiminin artırılması ve fiyatların düşürülmesi yoluyla kısmen krizin atlatılması ve otomotiv-petrol tekellerinin dayatmaları belirleyici oldu.

Otomotiv ve petrol tekelleri kadeh tokuşturuyor!

Bir ay içerisinde iki tren kazası gerçekleşmesi otomotiv ve petrol tekellerini gizli bir sevince boğdu. Öyle ya, demiryollarının gözden düşmesi onlar için yeni bir mutluluk kaynağıdır. Mutluluklarının gerisinde ise kazanacakları yeşil dolarların artması var. Oysa ne kadar sevinirlerse sevinsinler, demiryolu taşımacılığı 50 yıldır yatırımlardan mahrum bırakılsa da, hala da en güvenli taşımacılık sistemidir. Bugün karayolu taşımacılığının payı yüzde 90'lara çıkmış bulunuyor. 50 yıldır demiryollarına yatırım yapılmazken, karayollarına her yıl milyonlarca dolar aktarılıyor. Karayollarında her yıl en az 5 bin kişi yaşamını yitirirken, 80 bin kişi sakat kalıyor. Karayolu taşımacılığı, doğal kaynakların ölçüsüzce tüketilmesi anlamına geldiği gibi, çevre kirliliği ve doğanın tahribatı anlamına da geliyor. Kuşkusuz karayolu taşımacılığı da bir ihtiyaçtır. Sorun, bu ihtiyacın kapitalist tekellerin çıkarları doğrultusunda gideriliyor olmasıdır.

Tekellerin saltanatına emekçiler son verecek!

Dünya işçi ve emekçilerinin, kapitalist piyasa düzeni içerisinde kaldıkça, yoksulluktan, savaşlardan, kazalardan, uyuşturucu bağımlılığından vb. kurtuluşu olanaklı değil. Çünkü piyasa düzenine yön veren insanın ihtiyaçları değil, bir avuç kapitalist tekelin kâr hırsıdır. İşte bu kâr güdüsüne dayalı düzen, insanın her türlü insani ihtiyaçlarından mahrum bırakılmasının ve düşkünleşmenin tek nedenidir. Bir avuç sömürgeci bezirganın saltanatına son verilmedikçe, yoksulluk-açlık ve savaşlar derinleşerek sürecek, ülkemizin bağımsızlığı gerçekleştirilemeyeceği gibi, tekellerin çıkarlarına endekslenmiş ulaşım politikalarına ve "kaza" süsü verilmiş katliamlara son verilemeyecektir.

İkinci kazanın sorumluları da bulundu : makinistler!

Hızlandırılmış tren kazasından 20 gün sonra 11 Ağustos'ta ikinci bir kaza da Tavşancıl'da gerçekleşti. Başkent Ekspresi ile Adapazarı Ekspresi'nin burun buruna çarpıştığı kazada 8 kişi öldü, 88 kişi de yaralandı.

Birincisinde olduğu gibi, bu ikinci kazanın da sorumluluğu makinistlerin sırtına yıkıldı. Kuşkusuz makinisterde hata yapar. Ortada makinist hatası olup olmaması bir yana, kazanın gerçek nedeni durumunda olan başka sebepler var.

Demiryollarına yatırım yapılmaması ve modernizasyona gidilmemesi, tüm kazalarda temel bir rol oynuyor. Başkent Ekspresi bundan bir yıl önce de kaza yapmış, raydan çıkan trenin üç vagonu devrilerek yan yatmıştı. Bilirkişi raporu ile kazaya raylardaki bükülmenin neden olduğu tespit edilmişti. Türkiye'de demiryolu altyapısı oldukça yaşlı. 100 yıllık altyapının üzerinde ise yeterli bakım ve onarım yapılmıyor. 10 bin km.'lik demiryolu ağının yılda yalnızca 200 km.'lik bölümüne bakım yapılıyor.

Bu ikinci kazanın demiryolu altyapısı bir yana, daha çarpıcı bir nedeni var. İstanbul-Ankara hattında çalışan 37 elektrikli lokomotiften yalnızca 9'unda Otomatik Fren Sistemi (ATS) bulunuyor. Başkent Ekspresi'nde de ATS sistemi bulunmuyordu. Bu sistem sinyalizasyon hatalarını engelleyici bir rol oynuyor. Sistem şu şekilde çalışıyor : Sarı ve kırmızı ışığa duyarlı olan ATS sistemi 65 km. üzerinde sarı sinyal geçilirse, belli bir süre sonra, sesli ve ışıklı uyarıda bulunuyor. Eğer makinist frenleme yapmazsa, sistem otomatik olarak frenlemeyi gerçekleştiriyor. Eğer kırmızı sinyalde kontrol dışı bir geçiş söz konusuysa, sistem hiçbir uyarıya mahal vermeden, direk olarak frenlemeyi gerçekleştiriyor. ATS sistemi Trafiğin Merkezden Kontrolü (CTC) denilen sistemle beraber satın alınmaktadır. TCDD, milyonlarca dolar harcayarak aldığı CTC sisteminin parçası olan ATS sistemini sınırlı sayıda satın almıştır. Eğer kaza makinist hatası nedeniyle gerçekleşmiş olsa bile, makinist hatalarına mahal vermeyen bu sistemin kullanılmaması gerçek sorumluları açığa çıkarmaktadır. Bu, yatırımlara dönük kısıtlamaların bir sonucudur.

Diğer yandan, iki hatlı olan Tavşancıl güzergahının bakım çalışmaları nedeniyle tek hatta düşürülmesi de, kazanın bir diğer nedeni durumundadır.

"Diz çökerek yaşamaktansa, ayakta ölmek yeğdir"

Bir şairin ölümü : Federico Garcia Lorca

İspanya işçi sınıfı sermayenin saldırılarına kitlesel direniş ve grevlerle yanıt veriyordu. Asturias'da 70 bin maden işçisinin katıldığı ayaklanmada 4 bin maden işçisi katledilmişti. İspanyol halkı tüm bu katliamlara karşı yılmıyor, direnişlerine devam ediyordu. 1936 Şubat'ında yapılan seçimleri ezici bir çoğunlukla Halk Cephesi kazanmıştı.

İspanyol halkının kendi kaderi üzerinde söz sahibi olmak istemesi ve Halk Cephesi'nin bu zaferi gerici sınıfları kudurganlaştırıyor, paramiliter faşist çeteler halkın üstüne sürülüyordu. Faşist terör yetmeyince, gericiler askeri bir darbe tezgahladılar. Faşist Franco, Fas'tan getirdiği birlikler ve ordunun içerisinden edindiği güçlerle, halkın denetim altına aldığı Madrid, Saragosa, Barselona, Ovedio, Sevilla gibi kentlere saldırdı. İspanyol halkı ise Franco faşizmine karşı kentleri savunmaya hazırdı. Halk Cephesi etrafında kenetlenen İspanyol işçi ve emekçileri, Pasionaria'nın *"İspanya halkı! Kadınlar! Silahınız yoksa bıçaklarınızla, kızgın yağlarla savaşın. Diz çöküp yaşamaktansa, ayakta ölmek yeğdir. No Pasaran!"* çağrısına uyarak, halkın İspanya'sı için silahlara sarıldı. Alman ve İtalyan faşizmi, Portekiz cuntası, eli kanlı Franco'yu desteklerken, dünyanın dört bir yanından yüzlerce anti-faşist aydın Halk Cephesi saflarında, Uluslararası Tugaylar'ın bayrağı altında İspanyol halkıyla birlikte omuz omuza Franco faşizmine karşı savaşmak için İspanya'ya geliyordu. Dünyanın çeşitli ülkelerinden gelen 3 bini aşkın gönüllü, İspanyol halkıyla birlikte, işçilerin İspanya'sını savunuyordu.

Franco'nun halkın denetimi altındaki kentlere saldırmasıyla 17 Temmuz 1936'da başlayan iç savaşta 1 milyonu aşkın insan yaşamını yitirdi. Bu savaşta Picasso'dan Brecht'e, Sartre'den Malraux'a, C. Couldwell'den Hemingway'e ve Yves Montand'a kadar, tüm namlu aydınlar İspanyol halkının yanında saf tutuyor, kimileri kalemleriyle, kimileri ise silahlarıyla halkla birlikte savaşıyorlardı. Birçok aydın İspanya halkıyla birlikte, kendi ülkelerinden binlerce kilometre uzaktaki topraklarda ölümü onurluca karşıladılar.

Yüreği halkla birlikte atan bir sanatçı : LORCA

Federico Garcia Lorca da, İspanyol halkının yanında saf tutan aydınlardan biri olarak 19 Ağustos 1936'da doğduğu kent olan Granada'da karşıladı ölümü. 5 Nisan 1898'de Granada yöresindeki Fuente Vaqueros kasabasında doğdu. O yalnızca bir şair değildi. Şiirden de çok tiyatroyla ilgilenmiş, müzik de de başarılı olmuştu. 1932 yılında kurduğu "La Barraca" adlı Gezici Üniversite Tiyatrosu'yla, İspanya'yı köy köy dolaşarak halkın örgütlenmesine ve ilerici fikirlerle donanmasına yardımcı oluyordu. Şiirlerini oyunlaştırıyor, oyunlarına besteler yapıyordu.

"Yeryüzünde açlığın bittiği gün insanlık tarihinde hiç görülmemiş en büyük zihinsel devrim gerçekleşmiş olacak. O Büyük Devrim'in gelip çattığı gün, insanların bundan duyacağı o sınırsız sevinci sana anlatamam" diyen Lorca, Amerika, Uruguay, Arjantin gibi birçok ülkeyi gezer, şiirler yazar ve sanatıyla ilgili konferanslar verir. Bütün toplantılarda coşkuyla ayakta alkışlanır.

İlerici "Gallo" dergisini 1928 yılında çıkarır. İspanyol ilerici aydınlarıyla birlikte faşizmin kanlı yüzünü anlatan bildirilerin altına imza atar, siyasi tutsakları destek için Gezici Üniversite Tiyatrosu 'La Barraca' ile oyunlar sahneler. Bütün bunlar gözü dönmüş katil sürülerinin gözünden kaçmaz. Özellikle faşist cinayet şebekesi Sivil Muhafızlar için yazdığı balad, bir anlamda kendi ölüm fermanı olur.

Karadır atları, kapkara
Nalları da kapkara demir.
Pelerinlerinde parıldar
mürekkep ve mum lekeleri
Ağlamak nerede onlar nerede
hepsinin de kurşundan beyni
Yoldanağrı çıkageldiler
gönülleri cilalı deri.
O çılgınlar, o gececiler
boğarlar geçtikleri yeri
zamk karası bir sessizliğe
ve bir dehşete kum incesi...

(İspanyol Sivil Muhafız Baladı/F. G. Lorca)

Ölüm çok sevdiği, doğup büyüdüğü Granada'da buldu onu. İkibuçuk gün süren gözaltıdan sonra Viznar vadisinde. Ölüme giderken başı dikti. Çünkü O'nun felsefesinde, İspanyol işçi ve emekçilerinde olduğu gibi "diz çökerek yaşamaktansa, ayakta ölmek" yeğdi. Lorca'nın eserleri büyük bir beğeniyle halkların dillerinde yaşamaya devam ediyor. Oysa Franco faşizmi büyük bir nefret ve kinle anılıyor!

Cinayete katılan Sivil Muhafızlar'dan birinin ağzından Lorca'nın katledilmesi

"O gün nöbetçiydim. Bu genç adamın kışlaya girdiğini gördüm. Yüzü sapsarıydı ama dimdik yürüyordu. Federico Garcia Lorca'ydı. Onu görür görmez korkunç bir dram oynanacağını anladım. Garcia Lorca, Sivil Muhafızlar (*) hakkındaki ünlü Baladı yazdığı gün idam kararını imzalamıştı...

Bana onu Fransız Elçiliği'nde bulduklarını söylediler. Binadan çıkması için kandırmış, sonra da tutuklamışlardı. Ondan önceki kurbanlar gibi, tabii, o da hiç yargılanmadı; aynı gece Sivil Muhafız Postası arabasında kışladan götürüldü. Bunu itiraf etmek korkunç bir şey. Ama ben de Muhafızlar'ın arasındaydım. Otomobiller Padul yolunun kenarında durdu. Uğursuz konvoy Granada'nın on mil ötesine varmıştı. Saat sekizdi. Otomobillerin farları ölümüne giden adamı aydınlatıyordu. Gece karanlığında silüeti göze çarpıyordu. Posta, kurbanının göremeyeceği bir yerde, farların arkasında durdu.

Garcia Lorca metin, muhteşem bir gururla yürüyordu. Birden durdu, konuşmak istiyormuş gibi bize döndü. Bu büyük bir şaşkınlık yarattı, özellikle de postaya komutanlık eden Teğmen Medina'da.

Ve konuştu. Garcia Lorca metanetle, hiç titremeyen bir sesle konuştu. Sözleri güçlüydü, aman dilemiyordu. Her zaman sevdiği özgürlüğü savunan erkekçe sözlerdi. Kendi davası olan Halkın Davasını, böyle korkunç bir barbarlık ve cinayet karşısında başarılan iyi işleri övdü.

İhtiras ateşiyle söylenen o sözler silahlı adamlar üzerinde büyük etki yarattı. Bana beynimin içine giren bir kuvvetli ışık gibi geldi. Şair konuşmaya devam etti...

Ama sözlerini bitiremedi. Korkunç, canavarca, caniyane bir şey oldu: Teğmen Medina, iğrenç küfürler savurarak tabancasını çekti ve Muhafızları kışkırttı.

Manzara karşısında dehşete düştüm. Tüfeklerin dipçikleriyle vurarak, ona ateş ederek (içimizden bazıları donup kalmıştık) Garcia Lorca'ya saldırdılar. Vızıldayan kurşunlar arasında Lorca koşmaya başladı. Yüz yarda kadar ötede yere düştü. İşini bitirmek için arkasından gittiler. Ama Federico, kanlar içinde, yeniden ayağa kalktı ve korkunç bakışlarla adamlara döndü. Adamlar dehşet içinde gerildiler. Bütün Sivil Muhafızlar koşup otomobillerine bindiler, yalnız Teğmen, elinde tabancasıyla orada kaldı. Garcia Lorca son olarak gözlerini kapadı, kanına bulanmış toprağın üstüne yığıldı.

Medina hızla yaklaşarak zavallı Federico'nun gövdesine üç el tabanca sıktı.

Şairi oracıkta bıraktılar, gömmediler... Granada'nın dışında, onun Granada'sı...

(*) Sivil Muhafızlar : Yıldırma Hareketi sırasında kıyıcılıklarıyla ün yapan, Falanj'la birlikte mezarlıktaki cinayetlerde rol oynayan faşist cinayet şebekesi.

(Lorca'nın Öldürülüşü, I. Gibson, Çev. Murat Belge. Kavram Yayınları, s.160-161)

Pedro, ben özgürlüğün ta kendisiydim
Aşk böyle olsun istedi
Sen özgürlük adına beni bıraktın
Bak, özgürlüğün ta kendisiyim ben Pedro
Neylersin insanlar beni katletti
Aşk oldum işte aşk
Sonsuz bir yalnızlığım şimdi.

Federico Garcia Lorca

Şili'nin yüreği Pablo Neruda yüz yaşında!

İspanya İç Savaşı'nda İspanya halkından yana taraf olan yazarlardan biri olan Pablo Neruda'nın, **Yürekte İspanya** adlı bir de kitabı bulunmaktadır. Neruda *"şiirimi değiştiren bu İspanya İç Savaşı, benim için bir şairin ölümüyle başlar"* demektedir.

...
Federico,
Dünyayı görüyorsun,
Yolları görüyorsun,
Sirkeyi görüyorsun;
Birkaç ayrılıştan,
Taşlardan, raylardan gayrı,
Kimseciklerin kalmadığı,
Köşeden.
Duman ha deyince,
Zalim tekerleklerine;
Hoşça kalları görüyorsun,
İstasyonlardaki...

Her yanda sorunlar koyuyorlar,
Çeşit çeşit insan var:
Kanlı bıçaklı kör var,
Öfkelisi, ümitsizi var,
Yoksul var, tırnak ağaçları var;
Şunun bunun sırtından,
Geçinmek sevdasıyla;
Haramı var.

Hayat böyle, Federico,
Ey babayiğit,
Ey kara sevdalı adam,
Sana,
Dostluğumun sunabileceği şey
İşte bunlar...
Sen de epeyce şey biliyorsun
Şimdiden.
Yavaş yavaş, daha da,
Öğreneceklerin var.

Pablo NERUDA

BÜYÜK DALGA

Kentin işlek caddeleri boşalıyor birer birer. Gün batıyor her günkü gibi. Gece ve yıldızlar dolduruyor, güneşin çekildiği gökyüzünü. Kent uykuya dalıyor. Şafak sökünce işine gidecek kimileri. Günün yorgunluğunu atacaklar acı-tatlı rüyalar içinde. Kimileri okuluna gidecek, kimileri kapı kapı iş arayacaklar. Üçüncü vardiyanın işçileri, sabahı çekiyor yatağa uzanmak için.

Şafağa doğru akıyor zaman. Ama yerin altında, üstündekilerden habersiz yüzyılların biriktirdiği bir sancı, depreşip duruyor. Toprağın rahminde büyüyen gerilim, ana rahmindeki 9 aylık bir bebeğin, dünyaya gözlerini açmaya duyduğu özlem gibi, yer yüzüne çıkmanın özlemiyle yanıp tutuşuyor. Bir doğum gerçekleşecek birazdan. Toprakta biriken gerilim yüzyıllardır duyduğu özlemine kavuşacak. Toprak rahatlayıp, boşalacak.

Doğum sancısıyla, acı bir gürültüyle inliyor toprak. Bir patlamayla boşalıyor gerilim. Titremeye başlıyor yer. Sismograflar kudurmuşçasına çalışıyor. Dalga dalga yayılıyor titreşim. Kent ve çevre kentler sarsılıyor birer birer. Ve binlerce bina çöküyor, büyük bir gürültüyle.

Doğal afet diye tanımlıyor kimileri. Afet doğalsa, ölüm de bir o kadar doğaldır işte! Binaların enkazının altında binlerce insan, "sesimi duyan var mı?" diye sesleniyorlar hep bir ağızdan. Zaman akıyor hızla. Ve yukarıda sabır tükeniyor. "Nerede bu devlet?" çığlıkları sarıyor etrafı. Devlet, bir gece Bolu Dağı'nın eteklerinde, jandarma dipçiğiyle hatırlatıyor varlığını, ekmek ve sığınak isteyen depremzedelere! Bir de sayarken ölülerimizi. 40 bin insan, 17 bin kusur diye damgalanıyor. Ölülerimizin ve acılarımızın üstünde şov yapmaya başlıyor birileri. Bir yabancı ülkenin kan bağışı teklifi, kanımızı donduracak bir açıklamayla reddediliyor: *Türk kanı değil onlarınki!* Deli Durmuş, reddediyor ama, kendi kanını da vermiyor kesip bileğini! Vermesin, daha iyi!

Artık umut tükeniyor. Mucizeler aramaya başlıyor boyalı basın. Artık her şey mucizeye kalmış. "Mucizevi kurtuluşlar" alıyor gazetelerin ilk sayfalarını. Enkaz altındaki 40 bin insan, devletin resmi sayılarıyla birlikte arka sayfalara atılıyor. Sonra sorumlular bulunuyor: müteahhitler. Sanki müteahhitlere yapı iznini veren kendileri değil! Sanki kayırmacılık-rüşvet ağı içinde, ihaleleri bu müteahhitlere veren kendileri değil! Sanki kâr hırsı, bu düzenin temel kuralı değil! Gözünü kâr hırsı bürümüş kapitalist piyasa düzeninin kurbanıdır 40 bin insan! Ve 40 bin canın üstündeki, devletin enkazıdır.

***

Bir başka yerde, bir başka doğum sancısı yaşanıyor şimdi. Marmara Denizi'nin göbeğinde, büyük patlamaya doğru akıyor zaman. Büyük depremin ardından tam beş yıl geçti. Ama binalar aynı bina! Bu binalara bir çivi bile çakılmadı beş yıldır. Bu beş yılda yeniden inşa edilebilirdi İstanbul. Ama bu düzende insana yatırım, yüktür devletin sırtında. İnsana yatırım demek, İMF'ye borç ödemesinin aksaması, silahlanmanın yavaşlaması, sermayeye verilen rüşvetin musluğunun kesilmesi demek! Kapitalistler katlanamazlar böyle bir şeye!.. 17 ay içinde diyor bilim adamları, yüzde 63'tür bir büyük patlama ihtimali! Yani onbinlerce, belki yüzbinlerce ölüm yaşanacak yüzde 63 ihtimalle! Bizler ise, milyonlarca işçi ve emekçi yani, kaderci bir bekleyişle bekliyoruz o büyük patlamayı. Belki o gün, devletin resmi rakamlarında bir yer bile bulamayacağız kendimize.

Yerin altında bir doğum sancısı yaşanıyor şimdi. Ama yerin üstünde de bir büyük sancı var. Her gün biraz daha geriliyor servet ile sefalet arasındaki uçurum. İşsizlik çığ gibi. Savaşlar, kan ve gözyaşı sarmalıyor dünya coğrafyasını. Ve biriken öfke, patlama noktasına doğru ilerliyor. Yerin altında korkularımızı büyüten bir sancı, yerin üstünde umutlarımızı çoğaltan başka bir sancı büyüyor. Yerin üstündeki sancı, insanlığı, doğal afetlerin, savaşların, açlığın yarattığı ölümlerden ve hepsinin kaynağı kâr hırsına dayalı sömürü cenderesinden kurtaracak 'yeni dünya'yı müjdeliyor. Ve yerin üstünde zaman, Büyük Dalga'ya doğru akıyor.

Büyük Dalga'da yüzmek için, açın yelkenlerinizi!

Üzüntülerimiz

* Anadolu Kurumlar Vergi Dairesi çalışanı **Menevşe YILDIRIM,** beyin kanaması geçirmiştir. Sağlık durumunun iyiye gittiğini öğrendiğimiz arkadaşımıza geçmiş olsun diyor, acil şifalar diliyoruz.

Mutluluklarımız

* Kadıköy Vergi Dairesi çalışanı arkadaşımız **Sibel KAPLAN**'ın oğlu olmuştur. Arkadaşımızın sevincini paylaşıyor, minik **Yakup Eren**'imize aramıza hoşgeldin diyoruz.

DEPREMDEN KORUNMANIN BAZI PÜF NOKTALARI!

* Risk analizi çalışması yapın. Bu çalışma sonucunda herhangi bir afete karşılık önlemler (kolonların üzerini kartonpiyerle kapatın, çatlakları alçıyla, sıvayla, boyayla kapatın, olmadı dolapları çatlakların önüne koyun), hazırlık (masaların altına su, battaniye, el feneri, iç çamaşırı vs. koyun), müdahale (deprem olunca bugün git yarın gel deyin, olmadı sille tokat kovun) ve iyileştirme çalışmalarının her biri için ayrı planlar yapın.

* Bulunduğunuz yerde sizin ve birlikte olduğunuz diğer insanların alacakları bireysel önlemleri belirleyin (Bilgisayarlar öncelikli kurtarılacağı için korumaya alın, masaların altına, dolapların önüne acele çekin, yarım kalmış işleri tamamlayın. Olur da Hakkın rahmetine kavuşursanız arkanızdan sülalenize selam gönderilmesin. Arkadaşlarınızı da aynısını yapmaları için motive edin.)

* Binanızın depreme dayanıp dayanamayacağını kontrol edin. (Elinizle duvara vurun ve çıkan sesi dinleyin. Olgun Diyarbakır karpuzuna benzer bir ses geliyorsa, çimentodan çalınmış demektir.)

* Alt yapı hasarlarını önlemek için altınıza mutlaka minder alın, doğalgazı kesin, nohut, fasulye gibi bakliyat ürünlerini yemeyin. Su tüketimini azaltın. Elektrik, kanalizasyon (2. arşivi mutlaka kontrol edin) vb. altyapı tesisatlarını belli periyotlarla kontrol edin. Arızalı olanları tamir ettirin. Depremin tetikleyeceği sele karşı can yeleklerini yanınızda bulundurun, heyelan ve yangın gibi tehlikelere karşı önlem alın.

* Deprem sırasında nasıl davranacağınızın planını yapın. Nereden atlayacağınızı belirleyin. Binanın dışında camların, balkonların altına hava yastıklarını yerleştirin. Bulamadınız paraşüt takın, olmadı kelime-i şahadet getirin.

* Panik olmayın. Panik yüzünden insanlar pencerelerden atlamakta, sağa sola koşturmaktadırlar. Paniklemeyin zaten depremden sonra zahmetsiz olarak zemin kata çakılacaksınız. Aceleye mahal yok. Kendinize zarar vermeyin.

* Aslında bu kadar ayrıntıya gerek yok. Bazı dairelerimizde, konu hakkında bilgilendirilmiş olan amirlerimiz tarafından anlatıldığı gibi, bir masanın altına girin ve bir ayağından tutun. Bu yöntem hem en güvenlisi, hem de en zahmetsizi!

Hükümet hızlandırılmış tren kazasının nedenini buldu :

"Kemgözlerin nazarı değdi!"

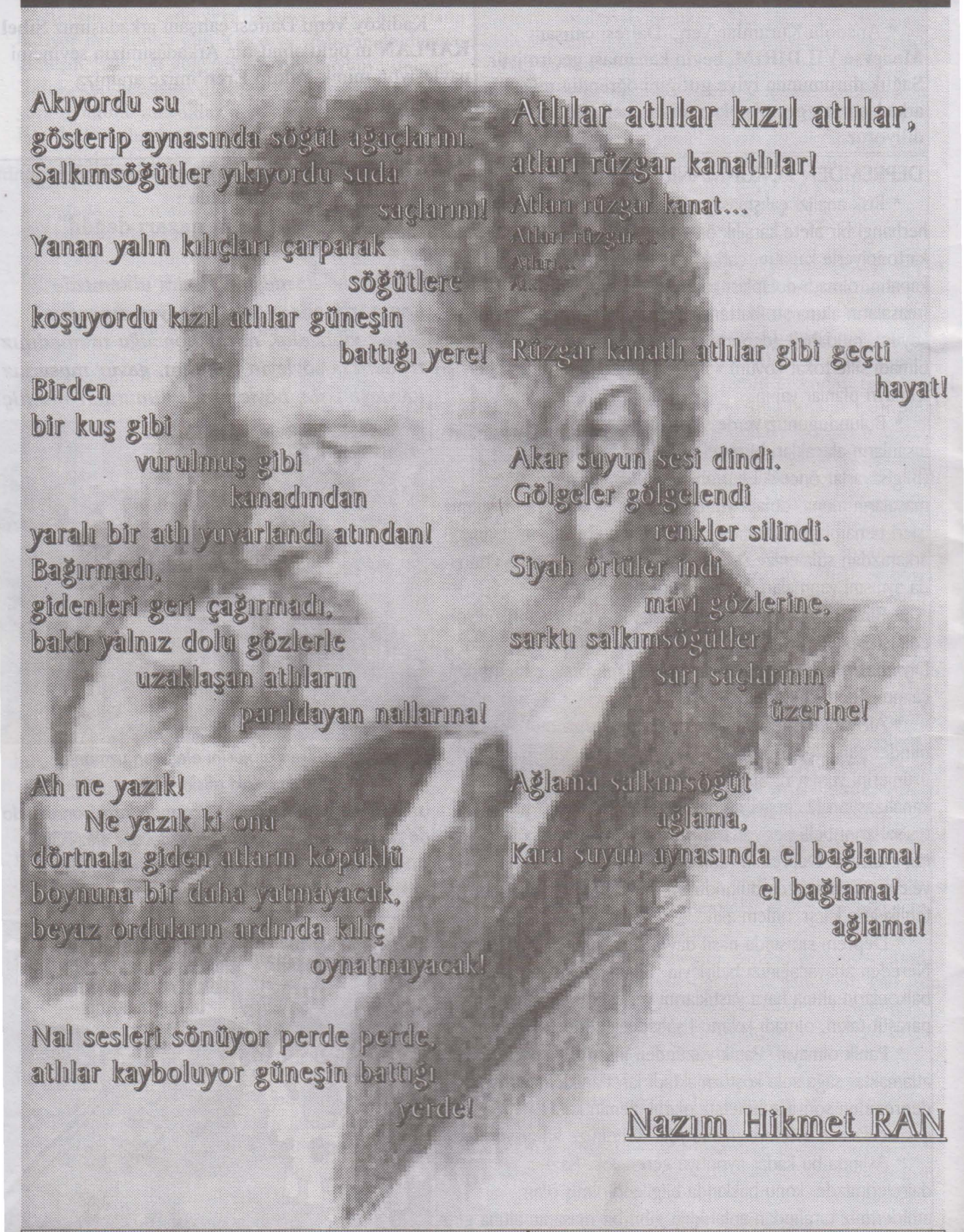
- İyi de be kardeşim! Bizim ülkemizde kemgözlü adam çok, bilmiyor musunuz? Niye tedbir alıp, nazar boncuğu takmadınız trene! Ha söyleyin bakalım, gavur musunuz kardeşim siz, böyle bir şey unutulur mu hiç?

Hızlandırılmış Tren projesini eleştiren uzmanlar, garlara asılan yukarıdaki afişle ineğe benzetiliyorlardı. Hükümet, yaşanan kaza sonrasında da projeye övgüler yağdırmaya devam etti. TCDD yetkililerini aşağıda kazadan sonra hazırlamış olduğumuz afişi garlara asmaya çağırıyoruz.

SALKIMSÖĞÜT

Akıyordu su
gösterip aynasında söğüt ağaçlarını.
Salkımsöğütler yıkıyordu suda
saçlarını!
Yanan yalın kılıçları çarparak
söğütlere
koşuyordu kızıl atlılar güneşin
battığı yere!
Birden
bir kuş gibi
vurulmuş gibi
kanadından
yaralı bir atlı yuvarlandı atından!
Bağırmadı,
gidenleri geri çağırmadı,
baktı yalnız dolu gözlerle
uzaklaşan atlıların
parıldayan nallarına!

Ah ne yazık!
Ne yazık ki ona
dörtnala giden atların köpüklü
boynuna bir daha yatmayacak,
beyaz orduların ardında kılıç
oynatmayacak!

Nal sesleri sönüyor perde perde,
atlılar kayboluyor güneşin battığı
yerde!

Atlılar atlılar kızıl atlılar,
atları rüzgar kanatlılar!
Atları rüzgar kanat...
Atları rüzgar...
Atları...
A...

Rüzgar kanatlı atlılar gibi geçti
hayat!

Akar suyun sesi dindi.
Gölgeler gölgelendi
renkler silindi.
Siyah örtüler indi
mavi gözlerine,
sarktı salkımsöğütler
sarı saçlarının
üzerine!

Ağlama salkımsöğüt
ağlama,
Kara suyun aynasında el bağlama!
el bağlama!
ağlama!

Nazım Hikmet RAN

Emekçinin Güncesi * Sayı: 3 * Ağustos 2004 * Fiyatı: 1.000.000 TL. *** Yayıncı:** EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti. *** Sahibi ve S. Yazı İşl. Müdürü.:** Gülcan CEYRAN
EKSEN Yayıncılık Merkez Büro: Eksen Yayıncılık Mollaşeref Mh. Turgut Özal Cd. (Millet Cd.) No:50/10 **İstanbul *** Tel: 0 (212) 534 32 39 *** Baskı:** Özdemir Matbaacılık/İstanbul